

Vergi Tevkifatı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.44/4417-131/23284
Tarih	25.05.2004

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.GEL.0.44/4417-131/23284 * 25.05.2004

KONU : Vergi Tevkifatı

..... BAKANLIĞINA

(Dernekler Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : tarih ve sayılı yazınız.

Yazınızda, derneklerin vergi kanunları karşısındaki hak ve yükümlülüklerinin neler olduğunun bildirilmesi istenilmektedir.

5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1/D. maddesiyle dernekler tüzel kişiliği itibariyle verginin konusuna alınmamış, bunlara ait iktisadi işletmeler Kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmıştır.

Anılan Kanunun 5 inci maddesinde de, derneklere ait veya bağlı olup, sermaye şirketi ve kooperatif haricinde kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler derneklere ait iktisadi işletmeler olduğu, bunların kazanç gayesi gütmemeleri, faaliyetin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, müstakil muhasebeleri ve kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine tesir etmeyeceği belirtilmiştir.

Öte yandan; Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında bu maddede yer alan ödemelerden tevkifat yapacaklar sayılmış olup, derneklerde tevkifat yapmakla sorumlu tutulmuştur. Maddenin 13 numaralı bendinde 4369 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonucu sadece esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı maddenin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye dayanılarak çıkartılan 17.07.1995 günlü ve 95/7137 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında;

"...

c) Diğer mal alımları için % 5,

d) Diğer hizmet alımları ("a", "b" ve "c" alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet

bedelinin ayrılamaması hali de bu kapsamdadır) için % 10", oranında vergi tevkifatı yapılması hükme bağlanmıştır.

Öte yandan; derneklerin dernekler kanunu hükümlerine tabi olması ve tüzel kişiliğinin kurumlar vergisi mükellefiyetinin bulunmaması nedeniyle, Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca belge düzenleme mecburiyetleri bulunmamaktadır.

Ancak, 2908 sayılı Dernekler Kanununa göre kullanılması zorunlu olan gider makbuzlarının, bu Kanunda sayılan bilgileri içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmekte olup, bu belgelerin 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 234 üncü maddesinde yer alan gider pusulası ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar uyarınca, 2908 sayılı Kanuna tabi derneklerin gider pusulası düzenleme mecburiyeti bulunmamakla birlikte esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapacakları ödemelerden Gelir Vergisi Kanununun 94/13 üncü maddesi uyarınca vergi tevkifatı yapmaları ve muhtasar beyanname ile beyan etmeleri gerekmektedir.

Vergi kanunlarımızda yukarıda belirtilenlerin dışında derneklerle ilgili bazı düzenlemeler yer almakla birlikte, bu konularda genel bir bilgi verilmesi mümkün olmayıp, tereddüte düşülen belirli konularda bilgi istenilmesi halinde gerekli açıklamalar yapılabilecektir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026